

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Évt. III. Év.

Márkisevci, 1924. május 25.

Broj 21. Szám.

Agrárna reforma.

Kakkoli povszédi v drúgi krajínaj nase dr'záve, tak rávno i prinasz vpelana agrárna reforma. Kelko túznosztí noszi szebi tá rěcs i témbole té rěcsi vrsávanye v praxi nē szamo tijačs sze lasztnika szamoga, nego zemlé 'zelní szami, nam je dobro znáno. Gorítálnye velki mány, stero sze zvršava dnez escse szamo zacsaszno, po zacsasznom zákoni, je puno krivic e szamo za lasztnika temvcsa interesante. Gorítálnya sistem e politicsnoga 'zmaja i na velko kodo obcsno vérsztvenoga 'zivčnyá. I tembole dnez, gda je escse szamo zacsaszni zákoni, kí ze dopunyáva z véksega z náčdbami i tō z táksimi kaksá partája je na mōcsi, tō je da po potrebi sztrankarsztva i nyé inčressa. Obcsni interest, národa vérsztvena naprēpomōcs. dr'záve vedvšem, tō je posztránszko ugoványe, dali sze kaj doszégne za partájszki interest.

V překmurji zadoszta szvedoszta vidimo v krivicsnoszti agrárne reforme. Zemla je szztina raztálana, ali kak i komi, tō je drúgo pitánye. Eden dobí e zemlō, gda jo niti nevē obdelávati, ár pa nema 'zivčine i tak gnoja, jo tūdi nemre, i je nē njega krivda csi jo je vszedno dōbo; i drúgi jo dobiti nemre ki bi jo znao i mōgao obdelati. Po zákoni tr'zec, obrtnik zemlé lopiti neszmi, csi jo je rávno potreben i dōnok gda eden obrtnik dobiti nemre pa je potreben, drúgi obrtnik pa dōbi ki jo je nē tak potreben. Tō je ta drúga prezglávnozt agrárne reforme. Dōnok pa escse vékse jesztejo ad vszē tē, kí nam 'ze v překmurji dājo poszvedocsiti nyé skodlivoszti i krivicsnoszti, dokáz politicsni skéri.

V D. Lendavszkom okrají herceg Esterházyja zemla. Zemlépotrební máli vértovje z zítkovec, gōntōrovec, kamovec, banuta i z radmōzánec szo tūdi dobili zemlō pōtom agr. reforme. Tō szo —kak more—lepō obdelati. Pred dvema tjédnoma pa pride okōli sésztdeszét dobrovoláčov i v navzocsnoszti in'zenēra i orgánov agr. reforme tō zemlō, na vszákoga pet hektárov, okōli ede nájszti plúgov razdelijo. Kak sze tō dokoncsalo i szo sztōpili

dobrovoláci v lászt té zemlé, szo od tē prvěsi árendásov zaszejano zemlō tam nazáj dávali z polovice. Tō je da prvěsi árendásje za dolijemánye pōva dobijo vsze szlamō, polovico zrnya pa dājo kak árendo dobrovoláčom, kak tem nōvim agr. lasztnikom. Dobrovoláci, kí szo potem nazaj odíslí na szvojo domovino, szō to tūdi doszégnoi, tō je da szamo v Banuti, ove drúge mále vértē je „agr. zajednica“ (fōldbérlō szōv.) v Dolnji Lendavi obarvala.

Tō je tō lépō delo agrarne reforme. Tak da bi eden zemlō potreben máli vért nē tak potreben būo tiszte grūde, kak dobrovoláč. Tak da bi eden nē táksi pōrgar būo dr'záve kak drúgi. Szamo da je nē száma agrarna reforma zadoszta skodlivoszti dr'záve, nego sze escse i vōntica za politicsne námene, da naj polom dr'závnoga obcsnovértūvanya cēli bōde, i véksa nezadovolnoszti med národom. Tō je cíl agrarne reforme.

Magyarszki zákoni nevalá za kontrolo jávni cēszt. Cēsztē szo léko nepovo'zene, prehōd potokov je léko nevaren, obcsinszki racsuní szo léko tak reseni kak gerent scsē, csirávno po magyarszkom zákoni je vsze tō predpíszano szigurnoj oblásztnoj kontroli. Valá pa magyarszki pétdeszét lét sztar zákoni tē, gda je tō v interesti edne ali drúge partájē, csirávno je tē 'ze pred dvajszetimi leti od magyárov zavr'zeni būo. Z léta 1879 od vogrov prineseni i tūdi 'ze zavr'zeni zákoni je dober būo ponūcati prōti politicsnim i kulturni organizacijam národní ménsin (nemz. kisebbs.), ali tūdi eden táksi zákoni kí dovoli nár. méns. jezicsno szlobodo vero návuka i cerkovno szlobodscsino — sze ne postūje (példe gucsíjo.) Gdē szmo tē dak?

Prekmurci i pogájanye z Magyarszkom.

Kí dūg má ali nyemi je sto dū'zen na Vogrszkom naj sze glászi pri „Trgovszkoj gremiji v M. Soboti.“

Preminōcsi pondēlek 12. V., kak szmo tō 'ze opiszali, szo sze zacsno-la v Beográdi pogájanya med delegati SHS i Magyarszke. Ár szo tē konvencije tūdi za nász velkoga pomēna je nam trgovszke gremija v M. Soboti poszláia szledēcí dopísz za naznánye interestantom:

Sporazum z Madžarsko. Gremij trgovcev za Prekmurje v Murski Soboti je bil od Trgovske in obrtniške zbornice v Ljublani naprošen, da zbere gradivo za sporazum med našo kraljevino in Madžarszko, osebno kar se tiče medsebojnih dolgov in terjatev, zadev zavarovalnih družb, ukinitve sekvestrov, ukinitve zapore na depote, prenosa sedežev delniških družb ter drugih še nerešenih zadev med obema državama.

Zato se poziva vse zainteresirance, da svoje tozadevne želje in zahteve takoj sporočijo gremiju trgovcev za Prekmurje v M. Soboti, da se zamorejo upoštevati pri sklepanju pogodbe z Madžarsko.

Ka sze razmi ztoga?

Prvėsa trgovszka vkūpprikapčenoszti z vogri je z novimi granicami prerězana, osztalo je doszta nereseni dugovány, kí szo sze nē szamo z posztreim granicsnim obracsájom nē čalē peravnati, nego pōleg drági vizumov je osztalo escse tō pitánye v kaksoj valuti sze dūg, kí je z vékse-

ga pred bojnov násztao. naj placšije. Zavolo toga je rēdko prislo do 'zeljenoga rezultata, záto jeszte escse doszta neprilik, steromi je zdaj vrēmen pri tē pogájanyaj sze vréd szpraviti.

Trgovszka gremija v M. Soboti zbėra podátke, kí sze odposlejo našim delegátom, pōleg steroga matriála do sze ravnali pri pogájanyaj. Záto vszi tiszti, kí májo za plácsati ali za dobiti kakso sumo, zneszek, naj sze obrnéjo na trg. gremijo i naj z szebov prineszējo vsze tiszta píszma kí sze tē dugovány tícsejo.

Pri tom omēnimo szamo edno priliko. Na példe jesztejo 'ze punole-na deca, kí v 'árvaszėki' májo pēneze za dobiti. Tē pēzezi szo za mérnoga vrēmena bili deponērani, ergo v véksoj vrédnoszti. Kak bi tō vōvidlo ka bi zdaj tūdi szamo 1000 Kron dōbo stero je dnez szamo eden dinár, za predbojnszki 1000. K v zláti. Tomi rávno naszprōtno je ka vogrszki trgovci ali banke pa szvoj predbojnszki dūg v zlátoj pariteti racsunajo i terjajo. Tō sze more vréd szpraviti pri dnez tekoci pogájanyaj, záto vszákí v szvojem interesti náj sze zglászi pri trg. gremiji z dokumenti, da tak pride do rédnoga resenyá szvoji potrební dugovány. Zvūn toga zgoraj opisznoga pa naj sze priglászijo vsze drúge dugovány tūdi kí sze ovak resiti nemrejo.

Je vsze mogōcse?!

Národ sze vszigidár nájdu'ze z tisztoza dela szpomína steroga je nájvecs szkūszao, vu sterom je nájvecs 'zivo i z-steroga je praksza nyemi nájvéksi tao dála. Tak sze

szpomína tūdi i z sztári zákonov, kí szo nam prvlē, ali zdaj 'ze nē valáni Csirávno vszi tiszti zákoni, valáni pred zaszedbov poedini pokrajín kí dnez k SHS. pripádnejo, bi escse i dnez i do prineseni nōvi zednácseni zákonov valati mogli, — 'zalosztno — ali valájo szamo tam i te, gdē i gda 'zele tō politicsno-partájszka potreba.

Prinasz dēn od dnėva szo placšila véksa, csirávno szmo v dr'závi kí je na sztráni bojno dobleni dr'zav. Mí dobimo za reparácijo 'zivino, szilje, masíne, vagōne itd., stero je vsze na odbremenítev dr'zavlánov i dōnok polszki pridelek vszákí dēn ménso cēno má, 'zivína falēsa, szamo porcija nepopūszti z szvoje vizike cēne, csirávno nyé napomocs ide válovje vnōgi i razlicsni taks. Tácsasz pa Austrije kmet, csi je rávno bojno zgūblene dr'záve pōrgar, primerno menye placšije i sze nyemi dobro godí. Vrēmena isztina doszta szkrivnoszti vszėbūjejo, kí szo v bremen vszákdenēsnyega csloveka, ali trpeti je prisziljeni.

Vsze drúge klerikálnoj partáji naszprōtne partájē verniki sze protivijo zakaj klerikálci vero v politicsne námene gori nūcajo. V tom ednōk isztino májo. Ali tem naszprōtní, liberálni partájov pipádnikom i znánim exponentom pa tūdi odpūszti nemremo, ka szo tūdi i oni tō skér gori ponūcali. Mogli bi znati, ka je g. Dr. Karlin mariborszki pūspek, kak verszki pasztér, visji cėrkveni funkcionar prislo med szvoje ovcsice, szpunyávat szvojo cėrkveno dū'noszti i nē je prislo dr'zat politicsni gyūlēs, v sterom szo ga obtálali(!) med nisternimi nepremislenimi tūdi i dr'závni funkcionárje. To je rodilo tak pred pūspekom kak pred národom szlab vtísz. I escse te oni májo kaj gúcsati na drúge, kak szova szinici glaváte.

Jugoszlávia és Magyarország.

Megszoktuk már, hogy a jugoszláv sajtó nem a leghízelgőbb modorban és tonusban ír Magyarországról. Kétségtelen tény, hogy bajok vannak odaát, de az is bizonyos, hogy az idevonatkozó sajtó sokkal sötétebb színben látott mindent mintahogyan az tényleg volt vagy van. Figyelemre méltó tehát az a hangulatváltozás, amely a *Zagraber Tagblatt* múlt vasárnapi számában *Jugoszlávia és Magyarország* címen megjelent cikkéből nyilvánvalóan kiértezhető. Ime a cikk:

Magyarországnak és Jugoszláviának egymásra utaltságát a két állam földrajzi fekvése, népeinek közös történelmi és gazdasági fejlődése és végül a békeszerződések által teremtett helyzet indokolják. Ha a két szomszéd állam egymáshoz viszonya nem volt mindig zavartalan és ha ezen mindkét ország érdekeiben levő viszony kedvező javulása különböző nehézségek által megakadályoztatott, ennek nem Jugoszlávia volt az oka sőt a magyar kormány sem mindig — amely különösen az utóbbi időben határozott jószándékot mutat — hanem azok a Magyarországon uralkodó politikai áramlatok, amelyek a két állam jó viszonyának kialakulását a legkárosabb módon befolyásolták. Mindenesetre leszögezendő, hogy a Habsburg kérdés kikapcsolása nagy lépést jelent előre s hogy a magyar kormány már jó idő óta komolyan igyekszik szabadulni az Ébredők befolyásától s amennyire a mai magyar vezető körök mentalitása megengedi a belpolitikát határozottan demokratikus vizekre terelik. A jelszavakkal táplált telkesedés szalmalángnak bizonyulván a magyar nép ráeszmélt, hogy mindenképp az ország gazdasági talpraállítására van szükség Ju-

goszlávia épügy mint a kis-entente többi államai készséggel hozzájárultak a népszövetség sanálási programjához, természetesen azzal a feltétellel, hogy a tervbe vett kölcsönt nem fegyverkezési célokra fordítja Magyarország. A magyar kormány tehát az ország létérdekének gondos szemmel tartásával, kül és belpolitikájának sarkpontjává a gazdasági újrafelépítést tette, dacára az Ébredők s az ezekkel kapcsolatos parlamenti körök erőteljes ellenaktiójának.

Az ilyen magyar kormánypolitikának szükségképpen következménye lesz a konsolidáció s a szomszéd államokkal való barátságos jó viszony. A jelenleg Beogradban és Budapesten egyidejűleg folyó tárgyalások, amelyek jogi és gazdasági kérdések beszélgetnek meg s amelyek most határozottan kedvező irányban haladnak, a Jugoszláviával való barátságos viszonyt fogják eredményezni. A magyar kormánynak ilyen irányu loyális törekvését mi sem bizonyítja jobban mint az a válasz amit Daruváry külügyminiszter Ugorn Gábor képviselőnek a jugoszláviai magyar párt feloszlátása tárgyában tett interpellációjára adott a magyar parlamentben. Daruváry külügyminiszter igen határozottan jelentette ki, hogy a párt feloszlátás egy tisztán belügyi kérdés, amelybe a magyar kormány sem nem tud sem nem akar beleavatkozni. Jugoszlávia sem avatkozott bele soha Magyarországra belügyeibe s ezen

Pravo SCHICHTOVO-milo z znamko „JELEN

je že 60 let znano kot najboljboljše in najizdatnejše od vseh vrst pralnega mila.

Pravo samo z imenom

„Schicht“ in znamko „Jelen“!

GLASZI — HIRE

Puconci

vagy ahogy régen neveztük Pucil illetve Battyánd község minden híres hely volt a Vendvidéken. „Tótság közepének“ nevezték. Ez büszke címet ugyan valószínűleg önértetes battyándiak maguk adományozták díjjalanul nemes községnek, de hogy ez az elnevezés valahog bentmaradt a köztudatban az minden esetre jelent valamit.

Puconci község tényleg, nagyszámú lakóinak számánál jóval nagyobb jelentőségű kulturális, gazdasági és politikai gócpont volt mindig. Kedvező földrajzi fekvése az a körülmény, hogy a vendvidék evangélikusságának hosszú ideig nagyközpontja volt, mert belőle hasadt ki a murska-sobotai, a dolna-lendava és moravcii gyülekezetek, csak az alapját képezték e község jelentős gének. Ezeket a kedvező alapok igen jól használta fel a falu értelmisége, amelynek az a szerencséje, hogy hosszú évtizedek óta kitűnő vezetők vannak. A jó vezetők a jó és fogkony anyagból megcsinálták a „Tótság közepét.“

Élénk kereskedelméről és ipartevékenységéről, amely különösen néhány évvel ezelőtt győzelmes versenytársra volt Murska Sobotának, nem is kívánunk szólni de abból az alkalomból, hogy a múlt vasárnap megint életjelt adtak magukról, a község lakóinak kulturális érzékéről és fejlődéséről akarunk egyet mást elmondani. Visszaemlékezünk azokra a kedvelő előadásokra, hangversenyekre, templomi énekproductiókra, amely-

— Učenci (enke) drž. realne gimnazije v Murski Soboti prirede v soboto dne 24. maja 1924. ob 1/8 uri družinsko zabavo s pevskimi deklamacijskimi in muzikalnimi točkami ter telovadnim nastopom. — Vstopnina prosta. Prostovoljni darovi se hvaležno sprejemajo. Čisti dobiček gre v korist fonda za izlet, ki ga prirede učenci (enke) v počitnicah na Bled in Bohinj. V odmorih deluje buffet, ki ga oskrbuje odbor mursko sobočkih gospa.

20.000 rubel.

Egy tulai dúsgazdag kereskedő pompás villát építtetett a városban kívül s midőn bele költözött, megkérdezte az építész, hogy vajon az épület biztos-e betörőktől?

— Bizonyára, — felelé az építész nagy bizakodással, — mert ha az ajtókat és ablakokat jól becsukják, nem hatolhat be senki!

A félnék kereskedő ugyane kérdéssel fordult a rendőrfőnökhöz is. Ez is csak azt felelte, hogy jól be kell csukni az ajtókat és ablakokat, azután nem lesz semmi baj. A kereskedő még erre sem nyugodott meg. Más módon is meg akart győződni háza biztonságáról, mert — számos orosz kereskedő módjára — nagy pénzüsségeket tartogatott a házában. Hosszas fejtörés után végre is kieszelt valamit. Tulai helyi lapjában ugyanis a következő hirdetményt tette közzé:

„Miután ki akarom próbálni házambiztonságát, a dolgozószobámban álló íróasztalban 20.000 rubelt zártam. Aki

el tudja emelni, közönséges eszköz segítségével, az megtarthatja, Biztosítom, hogy nem üldöztetem. Ha azonban tetten kapják, köteles előadni, mimódon akarta a lopást végrehajtani; azután akadálytalanul távozhatnak.“

Egész hét múlt el azóta. A szolgazemélyzet olvasta a hirdetését s miután szép borralalóval biztatták, nagyban készült a tolvaj elfogatására. Ugy látott azonban, hogy a tolvajok kelep-cétől tartottak s egyikük sem állott kötélnék.

Egy szép reggel a kocsis lépett be az éppen reggeli teáját szürcsölgető kereskedő dolgozószobájába.

— Uram, valami idegen ember várakozik odakint. Meghallotta, hogy igás kocsisra van szüksége s ő szeretne helybe szegődni. Tisztességesen ruházódik, erős ügyes embernek látszik. —

— Helyes, küldd be!

Az idegen belépett. Minden kérdésre oly gyorsan és kielégítően felelt, hogy a kereskedő máris szegődött neki. A kocsis csupán a bért keveselte; az ő kívánságát viszont a kereskedő sokalta. Mig ekként alkudoztak, egyszerre erős égésszagot éreztek s csakhamar láрма és jajveszékülés töltötték be a házat:

— Tűz van! Tűz van!

A kereskedő és az új kocsis sem versengtek tovább, hanem kirohantak a szobából. Futásközben a kocsis véglegesett egy medvebőr szőnyegen, a kereskedő átugrottraja és egyedül rohant tovább. Már az előszobában sem lehetett a füsttől látni, hanem a kalmár bátran előre tört, míg föl nem fődözte a tüzet, aztán a cselédség segítségével eloltotta.

Valami rosszat sejtett; eszébe jutott a szobában rekedt idegen ember is. Visszarohant s a csukott ajtót berugta. A szobában nem volt senki, — az íróasztal fiókját kihúzták. A nyitott ablak megmagyarázta, hogy mit forralt az új kocsis és hogy merre távozott.

Két nap múlva a kereskedő a következő levelet kapta:

„Mélyen tisztelt Uram!

Becsés hirdetésének alapján két nappal ezelőtt volt szerencsém Önnél tiszteletemet tenni, hogy az Önre nézve oly fontos kérdést megoldjam s megbizonyítsam, hogy a 20.000 rubel megkaparítása végett éppen nem szükséges betörni. Egyszerűen magamhoz vettem az ócska börtarisznyámat, tüzelőanyaggal töltöttem meg s a nyaralójába siettem. Miután a szolgálom magamra hagyott a bejelentés alatt, elég érke-

zésem volt arra, hogy a tüzelőanyag a lépcsők alatt levő kamrácskát dobjam, meggyújtsam, a kamrát zárom s a kulcsot magamhoz vegyem. Már a füst kiömlése előtt léptem Önhöz, jó hosszú alkuba bocsátkoztam, hogy az időt valamivel kitölthessem. Végre láрма kerekedett; mindkettő rohantunk tüzet oltani, magam azonban készakarva elbuktam, így marhattam magamban a szobában s ezt az ajtót is elrejeszeltem. Mialatt Ön hiesien oltogatta a különben is csak csekély tüzet, hogy néhány perc múlva magától is elaludt volna, magam íróasztal körül foglalataskodtam. Tolvajkulcsra nem volt szükségem, mert Ön a kulcsot bennhagyta a kulcslyukban. A kertben feltartóztatott kertész, annak azt mondtam, hogy városi tűzoltók után szalajtottak, becsületes uton szerzett 20.000 rubel segítségével most már megházasodhatom, egy közeli városban pedig — révágyam szerint — vendéglőt nyithatok.

A kereskedő nagyon savany arcot vágott a levélhez. A próba s pénzebe került, holott még azt se tudta meg, hogy vajjon biztos-e a háza betörőktől, vagy nem?

batyándi mindkét nembeli ifjúságot már évtizedek óta hasznosan és eredményesen foglalkoztatják. A falusi műveltség kereteit jól felülmúló színvonalú előadásokat, szavakat és karéneket hallottunk mindig Pucincon. A kultúra iránti fogékonyságuk tette lehetővé, hogy templomukat ezelőtt 15—16 évvel a szó valódi értelmében művészileg restaurálták s hogy olyan kaplakot építettek, amelynek párját messze földön keresni kell. — Pucincon kelt életre az első magyar dalárka, a régi világ politikai életében jelentős tényező volt s hol a virtust kell megmutatni, ott is a pucinci egények vannak legelői.

Egy község szellemi és gazdasági fejlődésének alapvető tényezője a pap. Néhai való Czipott János s Porkoláb Gyula után Luthár Adám most a pucinci nyáj pástora. Kiváló előzők méltó utódja. Az ő nagyvonalu egyéniségének bélyegét viseli magán az a mindenképen dicsérendő kultúra, amely Pucincot érdemessé teszi arra, hogy továbbra is a „Tótág közepe” maradjon.

— **Tolvajija.** Neznáni csinitelje szo nocsi od 10 na 11.-ga mája vkradnoli pri kmeti Máček János v Sztári Beznovci 7 kokosi v vrédnoszti 175 Din. Csinitelje zandarje iscesejo.

— **Predanovci.** Doszémao je prinasz izamo obvézna ogengaszilna sztráza bila vpelana. Na vecskratne iniciative i medszebojne pogóvore sze nam je pa poszrecsilo nasztaviti prósztovolno ogengaszilno drústvo obsztojése z 27 kotrig. Mlájse vrszte lüdje szo vszi z veszeljom prísztópili k drústvi i szo vszi zvolili za voditele: predszednik Vlač Franc krcsmár, péneznik Vlač Stevan, poveljnik Barbarics Franc. Obednim z zahválnosztjov potrdimo za té cíl dáne dáre, kí je dáni za fundácijo drústva od gg. Vezér Géza z Martjánec 100 Din, Szocsics Lajos z Černelavec 200 Din.

— **Svetovna tvrka Georg Schicht d. d.** znana veletovarna mila v Ustju ob Labi, je ena najstarejših in največjih tovarn mila na evropski celini. Kakor v vseh drugih nasledstvenih državah, ustanovila je ta tvrka po preobratu tudi v Jugoslaviji in sicer v Osijeku, veliko tovarno za izdelovanje mila, sveč in raznih pralnih sredstev. Tukajšna „Jugoslovanska d. d. Georg Schicht“, pri kateri je v odlični meri deležen domači kapital, dogradila je veliko, najmoderneje urejeno tovarno in je v položaju, izdelovati sedaj tudi v Jugoslaviji svoje, skozi desetletja kot najboljšo priznane pralno milo z znamko „Jelen“, v predvojni kakovosti. Oblika tega mila se sicer mnogostransko ponareja, v kakovosti pa pravega Schichtovega mila nihče ne doseže. Vsem gospodinjam se torej priporoča v njih lastnem interesu, da pri nakupu pralnega mila pazijo vedno na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“, ter da zavrnejo vse druge izdelke, katere se jim nudi kot „Schichtovo“ milo, ki pa ne nosijo znake pravega Schichtovega mila. Opozarjamo na današnji oglas.

— **Biciklina tovaj.** V krcsmi g. Benkics Janesa v M. Soboti je 21. mája v ednom nepazlivom momentniji vkradnyeni krcsmára laszen bicikli. Továja je capás, kí sze je pomáloj roszi viditi dao, ovado i szo nyemi ze na szlédi. V krátkom de ze racsun dávaó.

— **Revizija párnih kotlov** je né po indasnyoj navádi tóje vszákó trétje leto, nego kak tó masinszki vértovje ze dobro znájo, vszákó leto. Ár je pa tó szamo nepotrédno povísanye bremena ze itak obtezeni masinszki vértov szoszklenoli masinszki vértovje ka do sze próti tovi prítózili, tóje da zavolo toga do 29. mája eden gyűlés meli v M. Soboti, gde szi tó krivicsno posztópanye na dróvno preszdódiyo i prótipotrédne sztopáje, mogócsse v navzócsnoszti g. inženira Hanffena, pogucsijo. Potrebno je da szi na tom gyűlési vszi masinszki vértovje tao vzemejo.

— **Savrzeni lok protiv reumatizma.** U Beogradu u Kosovskoj ulici 43 otvorio je hemijskobakteriolesku laboratoriju Dr. Rahlejev, gde izradjuje svoj nameniti lok Radio-Balsanika protiv svih vrsta reumatizma. Lok Dr. Rahlejeva postigao je izvanredne rezultate ne samo u našoj državi već i u inostranstvu, o semu svedece zahvalna pisma izlečenih pacijenata. Radio-Balsanika osniva se na sasvim novim principima, te te absolutno neškodljiv sru. Bolesnici koji su se godinama locili po raznim kupatilima izloceni su za 2—3 flasicke tega čudotvornog loka.

— **Zpüscseni szo** z državne szlúžbe pri Gradbenoj sekciji v M. Soboti: sofer Ciril Župančič i cesztárje Vitéz Franc i Hujsz Lajos.

— **Obszinszke volítve.** Kak szmo informérani mariborszko okrajno glavarsztvo v szvojem okraji razpiszati scsé obszinszke volítvi za prvo polovico augusztá. Prinasz v Prékurji gde né v ednom meszti je gerent absolutni goszpód nad obszinov, bi vendar ze túdi potrebnó biló csi bi sze dála mogócsnoszt — z razpiszom obsz. volítev — národí zbrati rédne zupane kakse bi szamí steli i kí bi delali za verski interesz.

— **Bankóvci.** Nas obszinszki odbor z gerentom je szkleno, ka sze vinszka trosarina (1.40 od litra) obszine i né drzáve dosztája. Ár je pa fakticsno né szamo trosarino nego i túdi krcsmeno takso, plácsano od krcsmára v vesko gaszo položo, je céli odbor z gerentom Majcanom po disciplinarnoj póti razpüscseni i za absolutnoga gerenta je imenüvani g. Sohar, kí de vodo delo bez odbora.

— **Olajsáve pótnikom v Austrijo.** Po izjavi austrijszkoza minisztra za trgovino Dr. Schürff a sze v-krátkom odprávi vizum za pótnike v Austrijo. Nameszto toga se vpela takzvána „szvetovna znamka“, stero szi vszákí pótnik pri pristojni korporácijaj preszkrbi léko.

— **Savel Annuska esküvője.** Május 17-én d. u. 5 órákor ment végbe nagy pompával Savel Annuskának Sanetz hatósági állatorvossal való házassági egybekelése a helybeli evangélikus templomban. Tanuként Benkó József nagyiparos és Dr. Goljovsek József ügyvéd szerepeltek. Az esküvő után az örömszülők Černelovcii házában nagy lakodalmi vacsora volt, amelyen mintegy 80 személy vett részt. A fiatal pár a tengerre utazott.

✓ **Diák ünnepély.** A helybeli real gymnasium ifjúsága a tanári kar vezetésével a vizsgán után kirándulásra készül. Meg fogják nézni Blédet s Slovenia egyéb szép vidékeit. Kirándulás költségeinek biztosítása céljából ifjúsági előadás lesz 24-én szombaton este 8

órákor az iskola torna termében. Ének, szavaltat és zeneszámok fogják alkotni a műsort melyet belépődíj nélkül hallgathat végig a közönség. Hogy azonban a szegény sorsu tanulók kirándulásának költségei mégis megtérüljenek, a tanári kar felkérte azokat a mamákat kiknek csemetéi az iskolába járnak, hogy egy alkalmi buffet felállításával s az összeadott élelmiszerek elárúsításával segítsenek a szükséges pénzt összehozni. Az iskolai ünnepélyt Dr. Susnik tanár, az ismert kiváló szónok rendezi, míg a tanári kar által felkért hölgy bizottság élén Dr. Sömen Lajosné fog elnökölni. A bizottság tagjai Árvai Henrikné, Berger Béláné Dr. Černe Ferdóné, Dolenc Antalné, Fürst Ödönné, Gosák Ivánné, Kardos Józsefné, Meszarics Istvánné, Nádai Józsefné, Nemeč Jánosné, Osterer Károlyné és Dr. Vályi Sándorné urhölgyek. Lesz tehát kulturális célú kosztolás. Ismerve a mi hölgyeink áldozatkészségét és szakácsművészetük kiválóságát nem kételkedünk benne, hogy a buffet nagyszerű lesz s aki csak egy kevésse szereti gyomrát ne szalassza el a szombat este kínálkozó kiváló alkalmat. És eszébe se jusson senkinek előbb megvacsorálni mert ahhoz a lucufusi lakomához ami ott várni fog a látogatókra feltétlenül üres gyomor és tele zseb kell. Földi isteneknek való gyönyörűség lesz megköszölni Dr. Sömenné kívánatos csókocskáit, Bergerné remek máj pástétomát s Černéné nagyszerű sültjeit, Fürstné mesés hideg csirkéit, Kardosné és Meszaricsné étvágygerjesztő sonkáit, Nádainé mámorító nektárját, Nemečné pompás liba mellét, Dr. Vályiné művészi sendvicseit s a sok finom tortát és süteményt. Bizton reméljük, hogy a jószándéku közönség ennyi csáb- nak nem tud ellentállni s tömegesen megy ki a diák ünnepélyre jótékonyaságból — enni.

— **A puconci dalárok mulatsága.** A mult vasárnap délután ragyogó májusi időben tartották meg a puconci dalárok nyári multságukat a szépen és izléssel feldiszitett Kúzmits-féle vendéglő udvarán. A multságot a dalárok ének és szavaltat előadása előzte meg. Az egyesület agilis elnöke Luthár Adám ev. lelkes gyönyörű beszéddel köszöntötte az egybegyűlt közönséget, méltatván a dal jelentőségét. Rámutatott, hogy Battyádon csendült fel először a dal azoknak a lelkes énekbarátoknak az ajakán akik egy félszázaddal ezelőtt a közeli és távoli környékből hetenként kétszer összejöttek áldozni a dal nemes művészetének. Ennek a derék gárdának az utódjai a mai énekeseik akik a lélek legkövetlenebb művészei iránt való lelkesedésből énekelnek most. És dalolnak három nyelven is! A dalárok buzgó karmesterüknek Osváth Sándornak vezetésével több dalt adtak elő meglepő készítséggel. Az énekszámokat szavaltatok tarkították. A puconci fiuk régóta ismert rátermettségével szavaltak: Kúhár István, Kálmán János és Ferenc. Természetesen volt világpósta, confetti és serpentin dobálás, virágárusítás és jótékony árverés, meg aztán tánc virágos kedvvel egész reggelig.

— **Felemelték a postacsomagok szállítási díját.** A posta- és táviradaügyi miniszterium rendeleteileg a következő díjakat állapította meg a postai csomagok szállítására: 3 kilóig 8 dinár, 3—5 kilóig 12 dinár, 5—10 kilóig 25 dinár, 10—15 kilóig 40 dinár és 15—20 kilóig 50 dinár. Nagyobb csomagok után a díjak kétszerese fizetendő.

— **Elhalasztották a Muraszombat—ormozsi vasút kiépítését.** A Muraszombat—ormozsi vasútvonal kiépítését, amit már két éve elhatároztak és amelynek fontosságát több helyszínen járt bizottság is megállapította, újból bizonytalan időre elhalasztották.

Tvrka
singer šivalni stroji
BOURNE & KOMP. NEW-YORK
priredi v času od 2. do 22. junija 1924 v hiši gg. BRATOV BRUMEN v MURSKI SOBOTI
brezplačni učni tečaj za raznovrstno vezenje, mašenje perila itd. (STRICKKURS) na **Singer šivalnem stroju**. — Priglasje sprejemata in pojasnila BRATA BRUMEN, trgovca v Murški Soboti. Katera bi se rada učnega tečaja udeležila, pa nima še Singerjevega stroja, si lahko istega še pravočasno v trgovini Brata Brumen v M. Soboti nabavi.

Odá sze za fál cénó
nóva hízna
szpráva, szpojálnico, za obédnico i
za kuhinjó. Po faláti sze túdi odájó.
Murska Sobota, Cerkevna vilica 191.
Pri TRAUTMAN SANDORA hízi.

GŐZCSÉPLŐGÉPEK

Mezőgazdasági - gépek,
Kerékpárok,
Varrógépek,
Gummik,
Táblaüveg,
legjobb kaszák,
tiroli kaszakövek
legolcsóbban csakis
Nemečz János
vaskereskedőnél M. Sobotá
!! kaphatók !!

Trzstvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

100 kg.	Psenica—Buza	Din.	—310		
» »	'Zito—Rozs	»	—250		
» »	Ovesz—Zab	»	—275		
» »	Kukorica	»	—250		
» »	Proszó—Köles	»	—300		
» »	Hajdina	»	—250		
» »	Szenő—Széna	»	75—100		
» »	Graj—Bab csres.	»	—550		
» »	zmésan—vegyes bab	»	—400		
» »	Krumpli	»	75—100		
» »	Len. sz.—Lenmag	»	—500		
» »	Det. sz.—Lóherm.	»	2500		
1 kg.		III.	II.	I. prima	
Bikov.	Bika	13.	14.	15.	16.
Telice	Üsző	12.	13.	14.	15.
Krave	Tehén	6.	7.	10.	12.
Teoci	Borju		12.	14.	
Szvinyé—Sertés			21.	23.	
Maszt I-a—Zsirl-a.					42.50
Zmócsaj—Vaj					40.—
Spej—Szalona					32.50
Belice—Tojás 1 drb.					1.20

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	79.—
100 Kor. Budapest	= »	0.10
100 Kor. Becs	= »	0.1147
100 Kor. Praga	= »	2.395
1 lira	= »	3.615
Zürichben 100 Din	= 7.—	sfrk.

Z-hája vszako nedelo. — Napréplacilo za: 1 leto 47, pó 24, irtao 12 Din. Zvün SHS. 70 Din v Ameriko 80 Din létuo. Cëna anonca za □ cm: med textom i izjave i poszlano 1-50 Din rekláme 1- mali ogaszi 0-70 Din i dëvek. Pri vecskrát popúzt.

Rökopiszi, kí sze ne szhránijo i ne vrnéjo sze posilajo: Reditelsztvo i oprávnistvo Mörzska Krajina M Á R K I S E V C I br. 20. — Postni csekovni racsun broj 12980. —

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők: M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal 20. posta MURSKA SOBOTA. — Postatakarék számla száma 12980. —

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára: 1 évre 47, félévre 24, negyedévre 12 Dinár. Külföldre 70, Amerikába 80 Din évente. Hirdetési ár □ cm-ként: szövegkört és nyiltér 150, rendes 1-—, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték. Többszörinél engedmény.

KÖZGZDASÁG.

Egy nagy jelentőségű fuzio

Jugoszlávia két hatalmas közgazdasági intézménye egyesült egymással május hó 11-én. Ezen a napon tartotta a *Jadranska Banka* és a *Podunavsko trgovacko akcionarsko drustvo* azon nevezetes közgyűlést, amelyen a fuziót kimondták. Az egyesült intézetek új neve: *Jadranska Podunavska Banka D.D. Beograd* s alaptőkéje 120.000.000 dinár. A *Jadranska Banka* nevét eléggé ismerik már olvasóink. Ez az a nagy ljubljani pénzintézet, amellyel a Muraszombati Takarékpénztár a múlt évi február hó 18-án tartott közgyűlésén szorosabb érdekközösséget létesített. Ez a transaktio tette lehetővé az öreg Takarékpénztár sanálását. — A Podunarsko magyarul Dunamenti kereskedelmi részvénytársaságot jelent s közvetlen utódja annak a hatalmas közgazdasági vállalkozásnak, amelyet a Magyar Általános Hitelbank alapított. A két intézet fuziója folytán a *Jadranska Banka ljubljani központja Beogradba* ment át. Vezérigazgatója *Karamata István* egy bácskai származására kiváló pénzügyi kapacitás a Szerb bank vezérigazgató helyettese. Az igazgatóság elnöke *Matijevics Vladimir*, alelnökei *Dubokovics Ferenc* és *Dr. Dungserszky Gedeon* novisadi nagybirtokos. A felügyelőbizottság elnöke *Dr. Gregorin Gusztáv ljubljani ügyvéd.*

Vasa Dimitrievics vámügyi vezérigazgató *Szimics Koszta* vámügyi felügyelő és *Bosovics Szreten* titkár kíséretében vasárnap délután Murska Sobotába érkezett. A vezérigazgató Suboticától egész a dalmát partokig terjedő határt utazza be s ezen körútjában ért Murska Sobotába is ahonnan kiszállott Prosnjakovecra, Hodosra, Gederovcira, Cankovára és Rogasovcira. A vezérigazgató mindenütt a helyszínen tanulmányozta a viszonyokat s körútjának a célja, hogy a határmenti birtokosok közlekedését a lehetőség szerint megkönnyítse. Murska Sobotában fogadta a kereskedelmi gremium küldöttségét, amely a vámhivatalnak Murska Sobotában való maradása érdekében járt a vezérigazgatónál. A vámügyek legfőbb igazgatója kijelentette a kereskedőknek, hogy a vámhivatal nem fog elkerülni Murska Sobotából, ha megfelelő helyiséget kap.

A jelenlegi egészségügyi szempontból teljesen alkalmatlan. Meglátogatja a Benkó féle telepet is s az ott látottak és tapasztaltak fölött elismerését fejezte ki. E nagyszabású telep a vezérigazgató szerint maga indokolja, hogy a vámhivatal ne kerüljön el Murska Sobotából. Benkó József fényes villásreggelit adott a vezérigazgató tiszteletére.

Bicikliket is lehet ezentul Murska Sobotában elvámolni. Vasa Dimitrievics a vámügyek vezérigazgatója itt jártában engedélyt adott, hogy ezentul a kerékpárokat Murska Sobotában is el lehessen vámolni. Eddig ez csak Mariborban volt lehetséges.

Nagy személyi változások a vámhivatalnál. *Pircz Antal* vámhivatali főnököt, *Bole András* és *Pisker Simon* tiszteket áthelyezték Murska Sobotáról. Pirc és Bole Suboticára kerülnek míg Pisker Simon új állomás helye Osijek lesz. A három előzőkeny tisztviselő távozásával sokat veszít M. Sobotá társadalmi élete.

A sloveniai téglagyárak válsága. Az építkezések teljes szünetelése folytán a sloveniai téglagyárak igen nehéz helyzetbe kerültek. Annyi kész anyag van raktáron a gyárakban, hogy a téglá ára máris jelentékenyen csökkent, egyes gyárak pedig teljesen beszüntették üzemüket.

Lehet-e belföldön csempészni? Még 1919-ben történt, hogy Delnice községnél a rendőrség feltartóztatott egy automobilt s utasát igazolásra szólította fel. Az utas a rendőrség felszólítására megmutatta papírjait és pénzt. Utlevele Fiuméba szolt pénze között pedig aranyakat is találtak amit az utas épen nem igyekezett elrejtteni. A vámhivatal megbüntette az utast, aranyait elvette s ítéletét azzal indokolta, meg, hogy az arany kivitele tilos lévén az az utas akinek Fiuméba szolt utlevele van okvetlenül ki akarja csempészni az aranyat. A pénzügyminiszterium helyben hagyta ezt a határozatot azzal a furcsa indokolással, hogy aki nem vasuton hanem mellékutakon jár, az biztosan rosszban töri a fejét. Az utas fellebbezése folytán 1924-ben végre az államtanács foglalkozott az ügygel s megsemmisítette a marasztaló határozatokat kimondván, hogy miután Delnice 50 kilométer távolságra van a határtól még a csempészet gyanujáról sem lehet beszélni olyan utasnál aki megsemmisítette aranyait eldugni, az állami műut pedig épen nem mellékut hanem fő közlekedési vonal automobilon számára. Majdnem öt esztendő kellett azonban ahhoz, hogy ezt az egyszerű igazságot az államtanács megállapítsa és eldöntse, hogy a belföldön még sem lehet csempészni.

Gazdálkodás

Szuperfoszfát termésfokozó hatása.

A szuperfoszfát használata ma már országszerte olyan általános van elterjedve, hogy annak termésfokozó hatását már a kisgazda is ismeri. Pozsony megyében pl. megyei átlagban minden kat. hold szántóföldre 49 kg. szuperfoszfátot használtak el 1912-ben. Pozsony megye és a többi szomszédos megye szuperfoszfát fogyasztása tehát meghaladja Németország óriási műtrágya fogyasztását. Nem lesz időszertlenül ebből kifolyólag, ha egy gazda tapasztalatait az alábbiakban ismertetjük.

Az illető gazda már 10 év óta vet olyan földbe, amelyik csak szuperfoszfátot, de istálló trágyát egyáltalán nem kap. Termései ezen idő alatt folytonosaa 10—12 q voltak úgy a búzából mint a zabból s bár természetlágai az istálló trágya nélkülözése dacára sem csökkentek, mégis abban a hitben volt a 9 év végén, hogy most már nem lesz célszerű istálló trágya nélkül vetni, mert annak hiánya megboszulja magát. Szándéka volt tehát a talajt istálló trágyával ellátni. A véletlen azonban úgy hozta magával, hogy ezt nem tehette megint csak szuperfoszfátba vetett és ismét 10 q búzát aratott. A múlt évben pedig, tehát a 11. évben megint csak szuperfoszfátba vetett búzát aratott, s olyan buja volt gabonája, hogy a megdőléstől kellett félnie. 12 évig nem kapott ez a föld istálló trágyát, s csupán szuperfoszfáttal mindig jobb terméseket adott mint aminőt szomszédai istállótrágyával elértek.

Elmondja továbbá azt is, hogy olvasta, hogy a foszfor trágyázás nem minden talajon és nem minden évben érvényesül. Erre az a válasza, hogy a hol nem érvényesül, ott vagy a munkában van a hiba, vagy a talajban van elegendő foszforsav. Ilyen talaj azonban vajmi kevés az országban. Ajánlja, hogy káli szegény, különösen homok talajoknál ne egyedül szuperfoszfát, hanem 40 százalékos kálisó is alkalmaztassék, de csak kísérletképen egy-egy holdon és humusz szegény talajon. Agyag talajon azonban ha az szakszerűen műveltetik, a szuperfoszfát egymagában alkalmazva is nagy terméstöbbleteket eredményez. Szinte luxus volna kálival is trágyázni ott, a hol 150 kg. 13 százalékos szuperfoszfát 4—5 q terméstöbbletet eredményez.

Az elmondottak is azt bizonyítják, a mit különben általános tudunk is már, hogy a szuperfoszfát alkalmazása úgy az őszi mint a tavaszi kalászoknál is igen nagy termésfokozó hatással bír.

MALI OGLÁSZI.

TANULÓ FIU

jóházból való, ügyes pincér és mészárosnak azonnal felvétetik Cigüth vendéglő Beltinci 0-

BENZIN LOKOMOBIL

12 HP. huzatos, jó állapotban jutányos árban eladó. Bővebbet Skritec lakatosnál Puconci. 2-2

K ODAJI JE: dvá piszárnikiva sztola v dobrom sztáni. Poglédne i zvé sze v davčnom uradi v M. Soboti.

Legujabb Párisi és Bécsi kalap modelok, kalap ujdonságok nagy választékban raktáron.

Mindennemü kalapalakítások elváltatnak. Gyáskalapok 24 órán belül rendelésre elkészülnek.

Harisnyák, bluzok, Női és gyermek kötények, női fehérnemü, függönyök, fátolok, piperecikkek legolcsóbb beszerzési forrása.

Női kalap 120 Din-tól kezdve kapható.

A. KIRALY trgovina M. SOBOTA Fő-tér Berger-féle ház.

Ne čakaj spomladi!

Naroči takoj:

s e m e,

sadno drevje, dalije, vrtnice, gladiole, i. t. d. i. t. d.

„VRT“

DŽAMONJA in DRUGOVI Maribor.

Zahtevaj cenike!

Preminőcsega Križevszkoga notárosa Szeredi Viktora v-Križevci (Prekmurje) bodőcse imánye:

Zidane stale, gyümna szemba, sztüdenec, ograd, orátja zemla, trávník, lög i za gorice pripravni vréh sze z szlobodni rök odá. Z-herbasov zavüpnosztí

Dr. BRANDIEU SYLVIUS doktor.

M. Sobotá (Prekmurje.)

Jegygyürük

és bér má lá si ajándékok legjutányosabb árban kaphatók FLISZÁR PÁL

ó rás és aranyművesnél Pál Inga és ébresztő órák raktáron Javitások Veszek elfogadtatnak. aranyat, ezüstöt Ugyanott egy jóbbházból való fiu tanulónak felvétetik.